

ZÁKON

ze dne 13. července 1999

o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů

(veterinární zákon)

166/99 sb.

HLAVA II

ZDRAVÍ ZVÍŘAT A JEHO OCHRANA

Oddíl 1

Povinnosti chovatelů

§ 4

(1) Chovatel je povinen

- a) chovat zvířata způsobem, v prostředí a podmínkách, které vyžadují jejich biologické potřeby, fyziologické funkce a zdravotní stav a předcházet poškození jejich zdraví,
- b) sledovat zdravotní stav zvířat, v odůvodněných případech jim včas poskytnout první pomoc a požádat o odbornou veterinární pomoc,
- c) bránit vzniku a šíření nálezů a jiných onemocnění zvířat a plnit povinnosti stanovené tímto zákonem nebo na jeho základě k zdolávání těchto nálezů nebo jiných onemocnění zvířat,
- d) poskytnout nezbytnou součinnost a pomoc k tomu, aby mohlo být řádně provedeno nařízené vyšetření zvířete, odběr vzorků, ochranné očkování nebo jiný odborný veterinární úkon, například fixace zvířete, předvedení zvířete v zájmovém chovu,
- e) podávat zvířatům léčivé přípravky, jejichž výdej je vázán na předpis veterinárního lékaře, jen se souhlasem veterinárního lékaře a podle jeho pokynů,
- f) zajistit, aby byli psi a některá další zvířata držena v zajetí, zejména liška, jezevec, kuna, fretka, ve stáří od 3 do 6 měsíců a poté vždy jednou za rok očkováni proti vzteklině, uchovávat doklad o tomto očkování po dobu nejméně 1 roku a na požádání jej předložit orgánům vykonávajícím státní veterinární dozor,
- g) zajistit, aby byli psi, kočky a fretky v zájmovém chovu, pokud jsou přemísťováni mezi členskými státy k neobchodním účelům, označeni stanoveným způsobem a provázeni dokladem, který obsahuje údaje umožňující zjištění totožnosti zvířete a kontrolu jeho stavu (dále jen "pas"),^{7c)} vydaným veterinárním lékařem schváleným

pro tuto činnost; evidenci těchto pasů vede Komora veterinárních lékařů České republiky (dále jen “Komora”). Schválení soukromého veterinárního lékaře může být pozastaveno nebo odejmuto, jestliže tento lékař vydal pas s prokazatelně nepravdivými údaji, anebo v rozporu s podmínkami stanovenými předpisy Evropských společenství^{7d}).” a slova “[§ 44 odst. 1 písm. h)]” se zrušují. Prováděcí právní předpis upraví podrobněji označování psů, koček a fretek v zájmovém chovu, přidělování identifikačních prostředků a stanoví náležitosti, způsob vydávání a číslování pasů, vedení jejich evidence [§ 44 odst. 1 písm. h)] a vzor pasu,

h) zajistit, aby bylo neprodleně a v rozsahu nezbytně nutném pro vyloučení podezření z onemocnění vzteklinou veterinárně vyšetřeno zvíře, které poranilo člověka nebo s ním přišlo do přímého kontaktu způsobem nebo za okolností, které mohou vyvolávat podezření z onemocnění touto nákazou,

i) dodržovat povinnosti plynoucí z předpisů Evropských společenství^{7e}).

HLAVA V

VETERINÁRNÍ ASANACE

§ 42

(1) Osoba, jíž byl povolen výkon činnosti uvedené v § 39 odst. 1 písm. c), provádí

a) v rámci ochranných a zdlavacích opatření odchyt toulavých a opuštěných psů a koček, popřípadě i jiných, na nebezpečnou nákazu vnímavých zvířat v místě a době nařízení zákazu volného pohybu zvířat,

b) na žádost obce, v případě hlavního města Prahy na žádost městské části hlavního města Prahy, Policie České republiky nebo obecní policie a v součinnosti s nimi odchyt toulavých a opuštěných psů a koček, popřípadě i jiných zvířat, a jejich umístění v karanténě nebo izolaci, je-li jejich odchyt v zájmu ochrany zdraví lidí a zvířat, popřípadě v jiném veřejném zájmu.

(2) Odchyt toulavých a opuštěných psů a koček, popřípadě i jiných zvířat podle odstavce 1, a sběr a neškodné odstraňování kadáverů zvířat v zájmovém chovu může provádět také fyzická osoba, která absolvovala odborný kurz pro odchyt toulavých a opuštěných zvířat a zacházení s nimi, včetně péče o ně v útulcích pro zvířata, a pro sběr a neškodné odstraňování kadáverů zvířat v zájmovém chovu, s úspěchem složila závěrečnou zkoušku a získala tak osvědčení, jež ji opravňuje k výkonu této činnosti. Pečovat o toulavá a opuštěná zvířata v útulcích mohou pouze osoby, které mají uvedené osvědčení.

(3) Osoba uvedená v odstavci 1 nebo 2 odchycené zvíře

a) vydá chovateli, který je povinen

1. držet toto zvíře podle pokynů krajské veterinární správy po nezbytně nutnou dobu v karanténě,

2. nahradit náklady vynaložené na odchyt tohoto zvířete a dočasnou péči o ně,

b) utratí, rozhodne-li tak krajská veterinární správa z nálezových nebo diagnostických důvodů, vyžaduje-li to povaha nebezpečné nákazy a okolnosti případu; náklady na utracení⁶⁾ zvířete hradí stát.

(4) Není-li znám chovatel, jemuž by mělo být odchycené zvíře vráceno podle odstavce 3 písm.

a), anebo nelze-li je vrátit chovateli z jiného důvodu, osoba uvedená v odstavci 1 nebo 2 odchycené zvíře

a) nabídne občanskému sdružení, jež se podílí na plnění úkolů ochrany zvířat, anebo

b) umístí v útulku pro zvířata.

Chovatel je povinen uhradit náklady vynaložené na péči o odchycené zvíře v útulku pro zvířata.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví organizaci, obsah a podmínky odborného kurzu pro odchyt toulavých a opuštěných zvířat a zacházení s nimi včetně péče o ně v útulcích pro zvířata, a pro sběr a neškodné odstraňování kadáverů zvířat v zájmovém chovu, jakož i organizaci a obsah závěrečné zkoušky.

HLAVA VI

STÁTNÍ SPRÁVA

VE VĚCECH VETERINÁRNÍ PÉČE

§ 43

Orgány státní správy ve věcech veterinární péče

Státní správu ve věcech veterinární péče vykonávají

a) ministerstvo,

b) Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra,

c) obce,

d) orgány veterinární správy.

§ 44

(1) Ministerstvo

- a) stanoví hlavní směry rozvoje a úkoly veterinární péče a kontroluje jejich plnění,
- b) řídí výkon státní správy ve věcech veterinární péče a rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím Státní veterinární správy,
- c) schvaluje programy ozdravování zvířat a zásady pro vypracování pohotovostních plánů a zveřejňuje je ve Věstníku Ministerstva zemědělství a na svých webových stránkách,
- d) na základě nákazové situace a jejího předpokládaného vývoje a se zřetelem na zvláštní veterinární záruky požadované v souvislosti s mezinárodním obchodem se zvířaty a jejich produkty stanoví, které programy ozdravování zvířat, povinné preventivní a diagnostické úkony k předcházení vzniku a šíření nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, jakož i k jejich zdolávání, se provádějí v příslušném kalendářním roce, a to včetně lhůt k jejich provedení, zveřejňuje jejich seznam ve Věstníku Ministerstva zemědělství a na svých webových stránkách a určuje, které z nich a v jakém rozsahu se hradí z prostředků státního rozpočtu. Mezi nákazami, jichž se tyto úkony týkají, jsou vždy tuberkulóza, brucelóza a enzootická leukóza skotu, jakož i brucelóza a Aujeszkyho choroba prasat,
- e) koordinuje činnost ústředních orgánů státní správy při plnění úkolů souvisejících s předcházením vzniku a šíření nebezpečných nákaz a jejich zdoláváním,
- f) může měnit nebo zrušit mimořádná veterinární opatření vyhlášená Státní veterinární správou, která trvají déle než 15 dnů,
- g) rozhoduje o náhradě nákladů a ztrát vzniklých v souvislosti s nebezpečnými nákazami,
- h) zrušeno

(2) Ministerstvo zřizuje státní veterinární ústavy a ústav pro vědeckovýzkumnou činnost v oboru veterinárního lékařství a na návrh Státní veterinární správy schvaluje národní referenční laboratoře; seznam národních referenčních laboratoří se zveřejňuje ve Věstníku Ministerstva zemědělství.

(3) Ministr zemědělství zřizuje v dohodě s ústředními orgány státní správy, jimž přísluší některé úkoly související s předcházením vzniku a šíření nebezpečných nákaz a jejich zdoláváním, Ústřední nákazovou komisi jako svůj trvalý poradní orgán.

§ 45

(1) Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra v oboru své působnosti

- a) organizuje provádění mimořádných veterinárních opatření nařízených jinými orgány, popřípadě činí v dohodě s těmito orgány vlastní mimořádná veterinární opatření,

b) provádí ve spolupráci s orgány veterinární správy povinné preventivní, diagnostické a léčebné úkony k předcházení vzniku a šíření nebezpečných nákaz a k jejich zdolávání, jakož i jiné odborné veterinární úkony, potřebné k veterinární kontrole zdraví, dědičnosti zdraví a hygieny plemenitby,

c) vykonává státní veterinární dozor a činí opatření k odstranění zjištěných nedostatků, a to Ministerstvo obrany v objektech důležitých pro obranu státu^{24a}) a Ministerstvo vnitra v zařízeních, která spravuje v souvislosti s plněním svých úkolů,

d) poskytuje orgánům veterinární správy informace důležité z hlediska předcházení vzniku a šíření nebezpečných nákaz a péče o zdravotní nezávadnost živočišných produktů.

(2) Veterinární lékaři Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra, kteří byli pověřeni touto činností, vystavují pasy psů používaných těmito ministerstvy k plnění jejich úkolů, pokud jsou tyto psi přemísťováni mezi členskými státy k neobchodním účelům, a odebírají jim vzorky k provedení sérologického testu prokazujícího titr protilátek proti vzteklině.

§ 46

Obec

a) schvaluje místa, na nichž lze konat trhy určené k prodeji zvířat a živočišných produktů (tržnice a tržiště) a po určení veterinárních podmínek (§ 9 odst. 2) místa, na nichž lze konat svody zvířat, a povoluje konání těchto trhů a svodů. Na území hlavního města Prahy schvalují tato místa a povolují konání těchto trhů a svodů městské části hlavního města Prahy.

b) vydává na návrh krajské veterinární správy nařízení obce²⁵) o nařízení mimořádných veterinárních opatření, ruší tato nařízení a dozírá na jejich plnění. To však neplatí pro hlavní město Prahu, v němž vyhlašuje a ruší mimořádná veterinární opatření vždy Městská veterinární správa v Praze,

c) sama nebo ve spolupráci s jinou obcí nebo jinou osobou může zřídit a provozovat útulek pro zvířata odchycená podle § 42 odst. 1,

d) hradí náklady spojené s odchycem a karanténováním odchyceného zvířete podle § 42, není-li jeho chovatel znám.

§ 47

Orgány veterinární správy

(1) Orgány veterinární správy jsou

a) Státní veterinární správa, která vykonává působnost na celém území České republiky,

b) krajské veterinární správy, které se zřizují pro územní obvody krajů^{7a}) a vykonávají v nich státní správu ve věcech veterinární péče, a Městská veterinární správa v Praze, která vykonává působnost krajské veterinární správy na území hlavního města Prahy,

c) Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (dále jen "Ústav").

(2) Orgány veterinární správy jsou správními úřady a účetními jednotkami.

(3) Ministr jmenuje a odvolává ústředního ředitele Státní veterinární správy (dále jen "ústřední ředitel").

(4) Ústřední ředitel jmenuje a odvolává se souhlasem ministra zemědělství ředitele krajských veterinárních správ a státních veterinárních ústavů.

§ 48

Státní veterinární správa

(1) Státní veterinární správa

a) zpracovává koncepcce ochrany zdraví zvířat a péče o zdravotní nezávadnost živočišných produktů, jakož i plány sledování některých látek a jejich reziduí, a zabezpečuje jejich realizaci,

b) předkládá ministerstvu ke schválení návrhy programů ozdravování zvířat, včetně návrhů na jejich financování, a zabezpečuje jejich plnění, návrhy zásad pro vypracování pohotovostních plánů, jakož i v případě hospodářských zvířat po projednání s Agrární komorou – návrhy na stanovení dalších povinných preventivních a diagnostických úkonů k předcházení vzniku a šíření nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka a k jejich zdolávání, které nejsou uvedeny v § 44 odst. 1 písm. d) větě druhé. Při vzniku mimořádné situace organizuje činnost středisek pro likvidaci nebezpečných nálezů a krizového centra tlumení nálezů^{25b}),

c) vypracovává a aktualizuje celostátní pohotovostní plány, koordinuje provádění povinných preventivních a diagnostických úkonů k předcházení vzniku a šíření nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka a k jejich zdolávání, rozhoduje o nařízeních, změnách a ukončení mimořádných veterinárních opatření, která mají celostátní povahu nebo se týkají územních obvodů více krajů, a dozírá na jejich plnění,

d) řídí krajské veterinární správy, rozhoduje o opravných prostředcích proti jejich rozhodnutím a proti rozhodnutím Ústavu,

e) řídí státní veterinární ústavy a Ústav a koordinuje jejich odbornou činnost, navrhuje ministerstvu schválení národních referenčních laboratoří a schvaluje referenční laboratoře, usměrňuje a koordinuje jejich činnost,

f) vykonává státní veterinární dozor a vydává závazné pokyny s opatřeními k odstranění zjištěných nedostatků, provádí interní audity a na základě jejich výsledků přijímá vhodná opatření, povoluje v souladu s právem Evropských společenství v případech a za podmínek stanovených prováděcími právními předpisy zmírňující

výjimky z veterinárních požadavků stanovených na zdraví zvířat a jeho ochranu, na živočišné produkty a na konstrukci, uspořádání a vybavení podniků, závodů a jiných zařízení, v nichž se s těmito produkty zachází,

g) vydává závazné posudky v případech, v nichž si jejich vydávání vyhradí, posuzuje a schvaluje z veterinárního hlediska postupy a zařízení pro tepelné ošetření mléka, dává z hlediska zdravotní nezávadnosti souhlas k biologickému zkoušení dosud nepoužívaných krmiv, jejich výrobě, dovozu a uvádění do oběhu a provádí kontroly podle zákona o Státním zemědělském intervenčním fondu pro potřeby tohoto fondu,

h) určuje pro příslušný kalendářní rok veterinární podmínky, za nichž lze povolit konání svodu zvířat s mezinárodní účastí,

i) prověřuje, zda pohraniční veterinární stanice splňuje požadavky na umístění, materiální a personální vybavení stanoviště veterinární hraniční kontroly, pozastavuje její činnost, zejména vyžaduje-li to ochrana zdraví lidí a zvířat, na požádání dovozců zvířat nebo živočišných produktů, pro něž nebyly dosud dovozní podmínky stanoveny (harmonizovány) na úrovni Evropské unie, sděluje dovozní podmínky uplatňované na dovoz zvířat nebo živočišných produktů daného druhu z příslušné třetí země nebo její části do České republiky, může v souvislosti s úkoly týkajícími se pohraniční veterinární kontroly požadovat od celních orgánů informace nezbytné z hlediska řízení a mezinárodní spolupráce na úseku této kontroly,

j) vede, aktualizuje a zveřejňuje na webových stránkách Státní veterinární správy seznamy schválených a registrovaných, popřípadě povolených

1. účastníků sítě sledování, shromažďovacích středisek, karanténních středisek, inseminačních stanic, bank spermatu, zařízení pro chov zvířat a jiných zařízení, podílejících se na uvádění zvířat do oběhu a na obchodování s nimi,

2. podniků, závodů, popřípadě jiných zařízení, podílejících se na výrobě, zpracovávání a uvádění živočišných produktů do oběhu a na obchodování s nimi,

3. osob, které jako podnikatelé¹⁰⁾ přepravují zvířata nebo živočišné produkty a podléhají registraci, jakož i obchodníků uvedených v § 9b,

4. třetích zemí, popřípadě jejich částí, z nichž lze dovážet zvířata nebo živočišné produkty do České republiky,

5. podniků, popřípadě jiných zařízení v třetích zemích, z nichž lze dovážet živočišné produkty do České republiky,

6. veterinárních laboratoří, asanačních podniků a jiných zařízení pro neškodné odstraňování a další zpracovávání vedlejších živočišných produktů,

7. svobodných celních pásů, svobodných celních skladů a celních skladů,

8. dalších osob, podniků, závodů a jiných zařízení, pokud jejich schválení a registraci, popřípadě jen registraci vyžadují tento zákon nebo předpisy Evropských společenství;

seznamy podle bodů 1 až 8 předává Komisi a ostatním členským státům, vyžadují-li to předpisy Evropských společenství,

k) zveřejňuje na webových stránkách Státní veterinární správy v souladu s právem Evropských společenství vzory veterinárních osvědčení,

l) vydává, mění a odnímá fyzickým a právnickým osobám povolení

1. k provádění laboratorní, popřípadě jiné veterinární diagnostické činnosti, jejíž výsledky mají být využívány pro účely státního veterinárního dozoru,

2. k provozování asanačního podniku,

m) ve spolupráci s ostatními orgány veterinární správy shromažďuje, zpracovává a vyhodnocuje informace z oblasti veterinární péče včetně údajů, jež se Česká republika zavázala podávat mezinárodním organizacím vzhledem ke svému členství v nich, vede, provozuje a rozvíjí informační systém v oblasti veterinární péče v souladu se zvláštními právními předpisy^{25c}) a závaznými standardy, organizuje jeho využívání orgány veterinární správy k plnění jejich úkolů včetně spolupráce se správci jiných informačních systémů sloužících k výkonu veřejné správy v České republice a zabezpečuje jeho funkční integraci do mezinárodních informačních systémů v oblasti veterinární péče,

n) organizuje atestační studium úředních veterinárních lékařů a uděluje atestace, organizuje odbornou průpravu veterinárních asistentů, organizuje odborné kurzy a další vzdělávání zaměstnanců orgánů veterinární správy,

o) spolupracuje

1. s Agrární komorou, Potravinářskou komorou, Komorou a s dalšími profesními zájmovými sdruženími, jakož i s Veterinární a farmaceutickou univerzitou Brno v otázkách týkajících se jejich působnosti a společného zájmu,

2. s orgány Evropské unie a členskými státy, jimž poskytuje potřebnou součinnost a požadované informace z oboru své působnosti,

3. se zahraničními veterinárními službami a příslušnými mezinárodními organizacemi,

p) plní úkoly vyplývající pro ni z předpisů Evropských společenství ²⁾, zejména vykonává dozor nad plněním povinností vyplývajících pro fyzické a právnické osoby z těchto předpisů Evropských společenství ²⁾,

q) vydává povolení k přijetí materiálů kategorie 1, materiálů kategorie 2 a zpracovaných produktů pocházejících z materiálů kategorie 1 nebo 2 podle předpisu Evropských společenství^{7b)},

r) plní ostatní úkoly stanovené tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy.^{1b)}

(2) Prováděcí právní předpis stanoví konkrétní požadavky na vybavení, způsob a organizaci provozu informačního systému v oblasti veterinární péče.